NOORD-BRABANDER.

Dicere verum
Quid vetat? Horatius.

NOMMER 30. 'S BOSCH. DINGSDAG 10 MAART 1835.

Oostenrijk.

BULLETIN.

Weenen, 25 Februarij. Gisteren avond kreeg Zijne Majesteit de Keizer een ligte aanval van koorts die in den nacht van eenen ontstekenden aard scheen te zullen worden. Eene dadelijk aangewende aderlating deed, naar het schijnt, de beste uitwerking, en heden op den dag bevond zich Zijne Majesteit zoowel, dat men de hoop opvoedt, dat Hoogstdezelve reeds morgen of ten laatsten overmorgen het bed verder zal kunnen verlaten.

Uittreksel uit de Weener hof-courant van den 26 Februarij. »Zijne Majesteit de Keizer is den 24 dezer tegen den middag door eene ontstekende koorts aangetast geworden. De loop der ziekte is regelmatig en laat derhalve met grond de spoedige genezing van Zijne Majesteit te gemoet zien.»

In den avond van den 25 nam de ziekte in hevigheid toe: men heeft op nieuw adergelaten en Z. M. verlangde van de H. Sacramenten te worden bediend.

Weenen, 26 Februarij, des avonds om zes uren. Sedert heden middag geven de geneesheeren meer hoop. De aderlating heeft de ongunstige kenteekenen der ziekte doen wijken; de Keizer heeft den 26 eenen zeer gerusten dag gehad. De koorts heeft echter tegen den avond weder toegenomen. De opgewondenheid in de stad is buitengewoon. De geheele familie is gebleven.

Weenen, den 27 Februarij, des morgens ten 6 uren. Z. M. de Keizer heeft eenen rustigen nacht gehad; de koorts is gematigd en alle overige kenteekenen zijn geruststellend. (Zie buitenlandsche berigten).

— Keizer *Frans I* is ruim 67 jaren oud, zijnde hij geboren den 12 Februarij 1768. Zijne ligchaamsgesteldheid is van natuur zwak, doch zijne strenge levenswijze heeft de gebreken, die zijnen ouderdom konden bemoeijelijken, minder drukkend gemaakt.

De Keizer is driemaal gehuwd geweest, en uit zijne vorige huwelijken zij twee zoons en vijf dochters geboren. De erfprins *Ferdinand*, Koning van Hongarije, is 41 jaren oud.

— De aankomst van don *Miguel* heeft alhier vele hinderpalen ontmoet; hij was reeds te Venetie toen men hem het verlangen te kennen gaf van niet in de oostenrijksche bezittingen te willen verblijven; eenige gebeurtenissen voorgevallen onder de regering van don *Miguel* en waarvan het hof eerst sedert korten tijd kennis heeft bekomen, hebben aanleiding tot dit verlangen gegeven.

Engeland

LONDEN, den 6 Maart.

Het heeft Z. M. behaagd om den zeer achtbaren sir *Charles Manners Sutton* (gewezen voorzitter van de kamer der gemeenten) tot de waardigheid van baron van Bottesford, in het graafschap van Leicester, en tot burggraaf van Canterbury in de stad Canterbury, te verheffen.

Maandag heeft de spreker het antwoord van den Koning op het adres aan het huis der gemeenten doen voorlezen, en heeft de eerste minister, sir *Robert Peel*, voorgesteld, dat het huis aan Z. M. zijnen dank voor dit antwoord zou betuigen. Hoezeer dit eene bloote formaliteit is, wilde de heer *Hume* deze gelegenheid niet laten voorbijgaan om zijne ontevredenheid over het ministerie te toonen, en zeide, dat hem dit antwoord geen dank waardig toescheen, daar het niets beduidend was. Toen sir *Robert* hem vervolgens drong te verklaren, wat hij in het antwoord vond dat hem mishaagde, bekende hij dat hij het niet afkeurde om hetgeen daarin gezegd was, maar wel om hetgeen waarover daarin niet was gerept. De heer *Hume* vond echter bij zijne vrienden geen bijval; zelfs verklaarde lord *John Russell* het niet met hem eens te zijn. Het voorstel tot dankbetuiging werd aangenomen.

Door den heer *Peel* is eene kommissie voorgesteld om zich met den opbouw der parlementshuizen te bemoeijen, waartoe hij leden der verschillende politieke partijen koos, onder anderen de heeren *Hume* en *O'Connell*.

Lord *John Russell* heeft genoemden minister verzocht, hem te willen antwoorden op een aantal vragen over de politiek, die hij voornemens was te volgen. Sir *Robert* heeft zich hiertoe bereid verklaard en hoofdzakelijk gezegd, dat hij niet gemeend had, ten gevolge der laatste stemming van het huis, zijn ontslag te moeten nemen, maar dat hij plan had voort te gaan op den weg, dien hij meende dat zijne verpligting tegens den Koning en het volk hem voorschreef; en dat hij, in weerwil van die stemming, ter overweging aan het huis al de maatregelen zou aanbieden, waartoe Zr Ms. gouvernement besloten heeft. Hij zeide dat het hem wel geblekken had, dat het huis met eene kleine meerderheid geen blijk van afkeuring van het gouvernement gegeven had, maar wel had willen toonen ill gevoelen met dat gouvernement te verschillen over de noodzakelijkheid van het ontbinden van het vorig parlement, doch dat hij niet kon geloopen, dat die meerderheid gemeend had hierdoor aan te duiden, dat zij verlangde de ministers hunne posten te zien nederleggen, daar hij zich overtuigd hield dat menig lid, ware dit de bedoeling geweest, niet met die meerderheid zoude gestemd hebben.

Op de vraag, welke hem gedaan was rakende zijne inzigten omtrent de Iersche kerk en het volks-onderwijs in dat gedeelte van het rijk, gaf hij ten antwoord, dat hij het rapport der kommissie onder het vorig ministerie met die zaak belast, welke zich ijverig daarmede bezig hield en wier werkzaamheden hij zoo veel mogelijk bevorderde, zon afwachten, alvorens zich te bepalen omtrent de maatregelen, die hem alsdan noodig zullen toeschijnen, hoezeer hij bleef volharden bij zijn meermalen gemt beginsel, dat het eigendom der kerk alleen tot kerkelijke einden hoor gebruikt worden.

Omtrent het punt der corporatien verklaarde hij gezind te zijn, het verslag der kommissie te dier zake, dat spoedig zou uitgebragt worden, rijpelijk en onpartijdig te overwegen, hebbende hij geene vooringenomenheid voor de misbruiken, welke in die corporatien mogten bestaan.

Eindelijk, verklaarde hij het gerucht, dat de ministers het staande leger en de lijfwacht zouden bezuinigen, zullen het parlement de eerstvolgende zitting voorgedragen, voor ongegrond en liefde, dat hij niemand hoopte aan vragen [illegible] voldoende wijze te hebben beantwoord.

— Sir *Robert Peel* heeft voorgesteld om den heer *Bernal*, die voorzitter der kommissie van wegen en middelen onder het vorig bestuur geweest is, wederom dien post op te dragen, als een man van wiens onpartijdigheid, oplettendheid en bekwaamheid hij ten volle verzekerd was. Hierover betuigde de oppositie, bij monde van lord *John Russell*, hare groote tevredenheid, en de heer *Bernal* werdt met algemeen gejuich als president van die belangrijke kommissie geinstalleerd, waarna als naar gewoonte besloten werd, dat den Koning een geldelijke onderstand zal verleend worden.

Frankrijk.

PARIJS, den 6 Maart.

De maarschalk *Soult* in den nacht van den 3 aangekomen zijnde, heeft vrijlange conferentien met den Koning gehad.

— In de zitting der kamer van afgevaardigden van gisteren is door den heer *Sauzet* rapport uitgebragt over het ontwerp van wet rakende de ministeriële verantwoordelijkheid. Het schijnt dat de beginselen daarbij door de commissie ontwikkeld de leden der liberale oppositie niet zeer hebben voldaan; immers meermalen zijn zij den rapporteur met blijken van afkeuring in de rede gevallen. Voorts heeft de heer *de Sade* de ministers aangekondigd, dat hij hun in de eerstvolgende zitting eenige inlichtingen wenschte te vragen, en de heer *Guizot* daarop geantwoord hebbende, dat men, ofschoon in de tegenwoordige omstandigheden zoodanige discussie bezwaarlijk mogt zijn, die echter nimmer zoude ontwijken, heeft de kamer nagenoeg met algemeene stemmen besloten, daartoe aanstaande zaturdag bijeen te komen.

— De berigten uit de spaansche provinciën luiden niet gunstig voor de zaak der Koningin. Zoo wel in Gallicië als in Katalonie moet de carlistische partij zich op eene verontrustende wijze uitbreiden, en ook in de Asturiën reeds betrekkingen hebben aangeknoopt.

Ook van de spaansche grenzen vernemt men niets beslissends. In weerwil van het heen en weder trekken der troepen, [illegible] schijnt, volgens brieven uit Bayonne, de magt der Carlisten ver-

aer toe- dan ’t te nemen, en moeten hunne bevelen langs hoe te ter georganiseerd zijn.

— De jongste berigten van de spaansche grenzen bevestigen, dat het transport dat onlangs van de fransche grenzen werd gevoerd; op den 22 Februarij behouden te Pampelnna aangekomen.

Voorts schijnt het gerucht onlangs verspreid, dat *Merino* in Kastilien zou overleden zijn, geheel ongegrond, daar men thans schrijft, dat hij zich van Loca, in de nabijheid van Sagovia heeft meester gemaakt.

Eindelijk vermeldt de *Gazette de France*, dat *Zumala Carregny* den 24 Februarij Los Arcos heeft bezet, en aldaar 258 gevangenen maakte, waaronder een kolonel en een honderdtal geblesseerden.

— De tijding, dat de Keizer van Oostenrijk bedenkelijk ziek was, is den 3 in den avond te Parijs aangekomen en heeft aldaar vrij veel indruk gemaakt. In het nommer van den *Temps* van den 5 vindt men reeds eene redenering over den invloed, dien de dood des Keizers en de troonsbeklimming van zijnen opvolger, aartshertog *Ferdinand*, op de algemeene zaken van Europa zou hebben, die had bewerkt, na over de tegenwrijdige beschouwingen te hebben uitgeweid, die omtrent de hoedanigheden van den aartshertog in omloop zijn, dat er sedert lang tusschen hem en den vorst *von Metternich* verwijdering bestaat; dat het dus geenzins onmogelijk is, dat vorst *Metternich* zijne hooge betrekkingen met den dood van Keizer *Frans* zou verliezen: en dat Frankrijk door de troonsbeklimming van zijnen opvolger, waarschijnlijk dit zoude winnen, van een weinig stelliger de were denkwijze te leeren kennen van het Oostenrijksche kabinet, hetwelk thans steeds zeer moeijelijk te doorgronden was.

België.

BRUSSEL, den 8 Maart.

De vervolgingen van den heer *Th. Lejeune*, boekhandelaar en uitgever te ’s-Hage en Brussel, tegen *Libry Bagnano*, zullen met de meeste strengheid voortgezet worden; er is daarenboven aan laatstgenoemden nog eene kwade zaak op den hals gekomen, die namelijk van den heer *Wigban*, een voornaam koopman te Bazel, aan wien, naar men zegt, *Libry*, voor eene som van ruim twaalf duizend francs aan valsche wissels moet hebben geteekend.

— In den *Standaard van Vlaanderen* schrijft men uit Brugge van den 5 Maart: Gisteren avond tusschen 6 en 7 uren is een verschrikkelijk onweder van bliksem en hagel vergezeld boven onze stad losgebarsten. De bliksem heeft de kerk van Onze Lieve Vrouw getroffen en er vrij aanmerkelijke schade veroorzaakt. Vandaar heeft dezelve, na eenige ruiten vernield, onder verbrijzeld te hebben, — aan van het gebouw niven het hospitaal doorboord — ook daar eenige schade aangericht.

— In den loop der vorige maand zijn de haven van Antwerpen binnengekomen 51 vaartuigen, waaronder 13 belgische en 4 engelsche; uitgevaren zijn 56 vaartuigen, waaronder 14 belgische.

— De studenten der nieuwe universiteit van Bonn hebben met eenparigheid van stemmen een besluit genomen, waarbij de duel onder gestrenge straffen onder hen verboden wordt; men verneemt dat de duitsche hoogescholen genegen zijn dit voorbeeld te volgen.

Nederlanden.

’s HERTOGENBOSCH, den 9 Maart.

In de *Staats-Courant* van heden leest men:

Bij het ter perse leggen dezer, verspreidt zich te ’s Gravenhage het gerucht, dat *Z. M. de Keizer van Oostenrijk in den vroegen morgen van den 2 dezer* overleden is.

— Naar men vertrouwt, zijn de geruchten, om het hoofdkwartier van het leger te rede uit Tilburg naar ’s Gravenhage over te brengen, van allen grond ontbloot. Men vleit zich in Tilburg, dat de Prins Veldmaarschalk zich eerlang weder derwaarts zal begeven, en er eenigen tijd verbloven.

— Men meldt uit Zwolle, dd. 5 Maart: ter vervulling der, door het overlijden van den heer *H. A. de Chalmot*, ontstane vacature in de Provinciale Staten van Overijssel, is op den 2 dezer, door de kiezers van den landelijken stand van het 5 kiesdistrit tot lid dier Staten voor gezegden stand, gekozen, de heer *J. B. Helmich*, te Zwolle.

— De jongste stormen hebben niet slechts aan onze kusten wederom eenige schepen doen stranden, maar ook aan de engelsche en ierssche kusten ontzettende scheepsverliezen met het verongelukken van menschen, te weeg gebragt; zoo is het schip *Norah*, kapt. *Bentley*, van Demerarij naar Liverpool bestemd, den 24 Februarij bij Caer Hoyle verbrijzeld, waarbij al het volk het leven heeft verloren; van de lading is niets dan eenige aangespoelde balen rum geborgen. — Voorts is de tusschen Cork en Liverpool varende stoomboot *Superb* op de Burbebank gestrand; doch de equipage gered.

— Behalve het daaromtrent reeds medegedeelde, leest men in de *Paasche Courant* van 21 November hoofdzakelijk nog het volgende nopens de aardbeving.

Uit de ontvangen berigten laat zich afleiden, dat de aardbeving van den 10 October jl., tot middenpunt had den Mega-Mendong en het daaromstreeks gelegene gebergte. Immers op dat punt zijn de schokken het hevigst geweest, en zijn dezelve vandaar uit verminderd in de omgekeerde reden der afstanden.

Het gemelde gebergte heeft aanzienelijke brokken gronds losgelaten, die als avalanches in de valleijen zijn gestort, en een van welke het gehucht Tjanjawar, en de poststation van dien naam heeft verwoest. De heer *Diard* en de kapiten *de Salis*, die den krater van den Gedee eenige dagen na de aardbeving hebben bezocht, hebben eene vermeerderde lozing van waterdamp uit denzelven, en voorts verscheidene wijde scheuren op den rug van het gebergte waargenomen. Soortgelijke scheuren vond men ook op den grooten weg tusschen Buitenzorg en Tjanjor. Op de laatstgemelde plaats, zijn al de steenen gebouwen ingestort of onbruikbaar geworden, en daaronder het gevangenhuis. Nader bij den berg zijn zelfs vele houten en bamboesen huizen omvergeworpen. Aan den noordkant van het gebergte schijnt de lavastroom ook meer eene oostelijke dan westelijke rigting te hebben genomen.

Verder wordt omtrent de verwoesting van het paleis te Buitenzorg gemeld, dat dit fraaije gebouw (in 1744 gesticht door den gouverneur-generaal *v. Imhoff*, en daarna vergroot en verfraaid door de gouverneurs-generaal *Daendels* en *van der Capellen*) alzoodanig is getbisterd, dat het tot den grond moet worden afgebroken. Hetzelve zou worden vervangen door een Instelot. *Te Buitenzorg* is ook ingestort het fraaije, in 1821 gebouwde, residentie-huis.

Als eene merkwaardige proeve van den nog niet uitgestorven Oud-Grieksehen geest in de tegenwoordige Grieken nemen wij de volgende aanspraak over, waarmede Koning *Otto*, bij zijnen intogt in Athene, de nieuwe hoofdstad, door het stedelijk bestuur begroet is:

» «De bewoners der door de keuze van Uwe Majesteit bevoorregte stad begroeten u door ons, de Demogeronten. Uwe gelukkige aankomst binnen onze muren zal een nieuw tijdperk in de geschiedenis vormen; want zij is het begin der verwezenlijking van goede verwachtingen niet alleen voor de Atheniensers en alle overige Grieken, maar ook voor geheel de beschaafde wereld. Ontvang, Sire! met uwe gewone welwillendheid de uitdrukking van eenen ouden en nationalen wensch, welken *Socrates* als den waardigsten welkomstgroet voor eenen Vorst beschouwde. En zoo gij wilt geheugen, dat dezelve dagelijks voor Uwe Majesteit herhaald worde, dan zal zulks wezenlijk bijdragen tot vestiging van Uwen waren roem, die tot grondslag van het geluk der Grieken strekt.

» De Gode hebben den menschen niets geschonken zonder moeite » of zorgen: wilt gij, dat de Goden u genadig zijn zoo eer hen: » wilt gij door vrienden bemind worden, zoo doe hun wel: wilt » gij door eene stad geëerd worden, zoo wees haar nuttig; wilt gij » door geheel Griekenland om uwe deugden bewonderd worden, » zoo bewijs aan hetzelve weldaden.” Wij kunnen aan Uwe Majesteit ons innigste gevoel niet bewijzen, dan door trouwe gehechtheid aan den troon en door onze onveranderlijke opregte liefde tot aan den laatsten ademtogt. *Minerva*, *Themis* en *Mercurius* zullen uwen krans vlechten; en een van de zonen des vaderlands zal uw Plutarchus worden. Heil zij den koning!”

MANDEMENT VOOR DE VASTE.

» *ANTONIUS ANTONUCCI kamerheer honorair van Z. H. Paus* Gregorius XVI, *Vice-Superior der hollandsche zending en zaakgelastigde van den Heiligen Stoel bij Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, enz. enz.*

Aan al zijne onderhoorigen, heil en zegen in den Heer!

Drukt op ons ten allen tijde de Apostolische verpligting om u, die de Goddelijke Voorzienigheid aan onze zorg heeft toevertrouwd, te leeren onderhouden al, wat *Jesus*, de stichter en voltrekker van ons geloof, ons bevolen heeft, dit pligtgevoel wordt voornamelijk bij ons opgewekt, nu wij wederom den tijd der aloude Veertigdaagsche Vaste zien naderen.

Aan dezen pligt meenen wij te beantwoorden, door u dien tijd van zaligheden aan te kondigen, en u aan de voorschriften te herinneren, welke, gelijk gij weet, onze Moeder de H. Kerk voor die dagen bepaald heeft. Het zijn immers die voorschriften, welke wij als een bevel des Heilands moeten aanzien, daar Hij van zijne kerk zegt: *die U hoort, hoort mij, die U versmaadt, versmaadt mij*. (1) en belovende met Haar te wezen tot de voleinding der wereld toe, dezelve met een Goddelijk gezag bekleed en gestaafd heeft, om zijnen wil aan de menschen bekend te maken.

Door het gebod der Vaste dus te onderhouden, zullen wij doen wat *Jesus* ons bevolen heeft: daardoor zullen wij ons als gehoorzame kinderen dier teedere Moeder toonen, aan wier zorg de Heer ons heeft toevertrouwd, en tevens in hare zoo liefderijke en voor ons zoo heilzame bedoelingen treden, die zij hiermede beoogt, namelijk ons tot God terug te leiden, en onze verzoening met den Heer te bewerken. En wie onzer H. G. zal zich niet te beklagen hebben min of meer van God, die alleen het laatste einde onzer handelingen wezen moet, te zijn afgeweken, en het schepsel meer dan den Schepper te hebben aangekleefd: en zal er dus wel iemand wezen, die zich niet verpligt gevoelt om met een vernederd en verdoemoedigd hart, de gepleegde ontrouw tegen Gods Opperheerschappij te be-

(1) Luc. X. vs. 16.

wanen en door waardige werken van boetvaardigheid zijne vorige misstappen uit te wisschen.

Ziet daar zoowel den geest als den letter der versterving wet, volgt dan M. G., wetende dat beide noodzakelijk zijn, volgens hetgeen de H. *Jacobus* zegt: *het geloof werkt mede met de werken, en door de werken is het geloof voltrokken. — Want gelijk een ligchaam zonder geest dood is, alzoo is het geloof zonder werken dood*, (2) onthoudt uw ligchaam het voedsel, om het wederspannige vleesch onder bedwang van den geest te brengen, en geeft uwe leden, die gij misschien hebt overgegeven om de onreinheid en ongeregtigheid te dienen, voortaan over *om de regtvaardigheid te dienen, ter heiligmaking*, gelijk de Leeraar der volken vermaant. (3)

Wil de wereld u terughouden van datgene, waartoe de stem der Godsdienst u altoos, maar voornamelijk in deze dagen roept, denkt dan, dat uwe bestemming niet voor deze is, maar dat gij u, door deugd en goede werken, hier voor een hooger leven moet vatbaar maken. Laeht de wereld met al hetgeen wij goede en voor de eeuwigheid verdienstelijke werken noemen: steort u aan hare bespottingen niet, laat u niet verleiden door de zucht naar eene toomlooze vrijheid, die zij tegen onze onderwerping predikt, terwijl zij hare volgelingen onder het ijzeren juk der driften gebukt doet gaan; veracht het schijngoed, dat zij u biedt, en jaagt die vrijheid na, welke *Jesus Christus* ons verworven heeft.

Gevoelt gij de moeijelijkheden om tegen de opwellingen uwer door de zonden bedorvene natuur te handelen, werpt dan een' blik op Hem, die ook den spot der wereld droeg, op uwen lijdenden Middelaar, wiens smarten u in de dagen der Vaste bijzonder, door hen op wie de bediening des woords gelegd is, worden geschetst; ziet op het kruis van *Jesus*, en in de schaduw van hetzelve al biddende neergeknield, zult gij bemoedigd en versterkt worden, niet alleen door zijn heilig voorbeeld, maar bijzonder door de genade, die uit de bron zijner verdiensten, ons in zijnen dood geopend, tot ons vloeit, en met dewelke wij alles vermogen.

O wanneer die geest ons bezielt, dan zullen wij het gebod der kerk met liefde ontvangen, dan zullen wij ons gelukkig achten wederom eene bijzondere gelegenheid geopend te zien, om eene geringe voldoening voor de menigte onzer overtredingen aan te bieden, en *den ouden mensch te kruisigen ten einde het ligchaam der zonden te vernietigen, en der zonden voortaan niet meer te dienen.* (4) Wanneer elk in dien geest de Vaste beschouwt, dan zullen al die ijdele verontschuldigingen wijken, die zoo dikwerf door flaauwe katholijken tegen het vasten worden ingebragt; dan zullen zij, die voor de Vaste niet te zwak waren om te zondigen, ook geene zwakheid voorgeven, om daardoor de wet der versterving en zelfsverloochening te ontduiken; dan zullen de rijken niet alle kunstgrepen uitvinden, om, bij de letterlijke onderhouding van het gebod, hunne zinnelijkheid voldoening te schenken, en het den behoeftigen zelve, ofschoon hun leven wel eene gedurige vaste is, toch aan geene gelegenheid ontbreken, om zich te versterven en boetvaardigheid te doen, en zoo zullen wij allen met een blij gemoed den vastetijd niet als een ondragelijken last, maar als ware dagen van zaligheid te gemoet zien.

Gaan wij dan, van deze gemoedsgesteltenis doordrongen, M. G. de veertigdaagsche vaste in, dan zal het juk des Heeren ons zoet, de opgelegde last ons ligt worden; dan zullen wij van onze boetdoening die zalige vruchten plukken, die de Heer in zijne goedheid er aan verbonden heeft, en bij den afloop dier heildagen in de vreugde van het heuchelijke Paaschfeest, waartoe de vaste ons bereiden moet ons met alle ware Christenen mogen verblijden; dan zullen wij, door zelfverloochening ons meer en meer aan den zoon des eewigen Vaders gelijkvormig hebbende gemaakt, eenmaal aan dat beeld voor de zijnen erkend worden, en het loon ontvangen, voor *Jesus* getrouwe volgelingen weggelegd.

Schoon de algemeene wet der Kerk het gebruik van vleeschspijzen gedurende de gansche vaste verbiedt, en het wel te wenschen ware, dat overal de vaste volgens de alonde tucht werd doorgebragt, zoo hebben wij nogtans gemeend, om dezelfde redenen, als in de vorige jaren, de gewone dispensatie te moeten geven, en verleenen derhalve bij dezen voor al onze onderhoorigen uit de ons goedgunstig verleende apostolische magt voor den naderenden vastetijd: *dispensatie in het gebruik van vleesch, eijeren en zuivel op dezelfde wijze en voorwaarde, gelijk zulks in elk der tot ons gebied behoorende districten gebruikelijk is.*

Wij gelasten te dien einde onze Aartspriesters den geloovigen van hun distrikt, de aldaar in gebruik zijnde bepalingen en voorwaarden, in onzen naam, bekend te maken, en verpligten elk een, die verkiest van de dispensatie gebruik te maken, zich volgens deze in de naderende Vaste te gedragen.

Houdt altijd evenwel in het oog M. G., dat dit eene vergunning en geen gebod is, en dat zij dus, die de Vaste volgens hare eerste instelling kunnen onderhouden, zich daardoor ongetwijfeld nader bij den geest en de bedoelingen der Kerk zullen aansluiten en dat deze dispensatie in het gebruik van sommige spijzen, en dus in de wet der onthouding, niets verandert in de wet van het Vasten.

Bij deze gelegenheid, dat wij U M. G. de stipte naleving der Vaste-Wet op het hart drukken, kunnen wij U ook niet genoeg tot ondergeschiktheid en onderwerping in het algemeen vermanen. De ondergeschiktheid toch aan alle degenen, die God met gezag over ons bekleed heeft, is een gebod des Almagtigen zelf, ons zoo dikwijls in de H. Schrift uitgedrukt; het is de onderwerping van den eigen wil aan dien van een anderen, welke den grondslag der ware deugd uitmaakt, het is die waardoor de leerling des Heilands zich moet kenmerken, die zo ons heeft, en zelf om onzen wille tot den dood, ja tot den dood des kruises, aan den wil zijns Vaders gehoorzaam werd.

Wil gij tot de zijnen behooren, onderwerpt U, in alle opzigten, het moge met uwen wil overeenkomen of niet, en ten allen tijde zonder tegenspraak of morring aan uwe Overheden, gehoorzaamt en eerbiedigt hunne voorschriften en geboden als des Heeren bevelen van wien alle gezag afkomstig is. Daardoor zult gij een openlijk blijk afleggen; dat de ondergeschiktheid nog het kenmerk van *Jesus* leerlingen is, en dat gij niet behoort onder die waanwijze vernuften der eeuw, die alle gezag willen wegcijferen, die wederspannig den staf des gebieds uit de handen van hen willen rukken wien God in zijne hooge wijsheid dezen heeft toevertrouwd, die geene andere wet, dan hunnen eigenen wil, geen ander gezag dan de heerschappij hunner onverzadigde driften kennen, en zonder schroom zich tegen alles verzetten wat hun belang slechts in den weg kan staan, hoe heilig het ook wezen moge.

Eindelijk M. G. mogen wij ook niet vergeten U in den naderenden Vastetijd bijzonder de mildadigheid en het gebed aan te bevelen. De aalmoes, altijd zoo prijzenswaardig, de liefde voor lijdende en behoeftige natuurgenooten, altijd het gebod des Heilands, zal daarenboven in dezen tijd uw Vasten nog verdienstelijker maken in de oogen van God, die door *David*, als een helper der wezen, geroemd wordt, *De aalmoes wischt de zonden uit, doet barmhartigheid en het eeuwig leven vinden* (5), en zal aldus ter ondersteuning dienen van hetgeen gij met uwe boetvaardigheid bedoelt.

Opent dan uwe milde hand, gij, die God met tijdelijke goederen gezegend heeft, leeft ten minste in de Vaste als armen, om de armen te verrijken, geeft naar mate uwer bezittingen, geeft niet om ijdelen roem te verwerven, noch uit bij oogmerken, die U al uw loon zouden doen verliezen. Geeft met een opregt en Godsdienstig hart; want de grootheid van de gift zal naar de schatten des gevers, en de opregtheid zijns harten bij God berekend worden, zoo als onze onze Goddelijke Verlosser toonde, die de geringe penning der gulhartige weduwe ver boven de grootste aalmoezen der Phariseën stelde.

Werpt U ook in den heiligen Vastetijd meermalen voor den troon der genade neder, verdubbelt uwe Godsdienstige oefeningen en gebeden, vereenigt U met de Priesters, des Heeren dienaren, wanneer zij aan het heilig altaar het offer des onbevlekten Lams aan God den Vader opdragen, opdat uwe werken met dat zoenoffer, door den Engel des Nieuwen Verbonds, op het eeuwig altaar gelegd, en in zijn genadebloed vruchtbaar voor de eeuwigheid mogen worden. Smeekt dan voor geheel het geloovig volk, door dit offer over de gansche wereld zoo schoon vereenigd, smeekt voor alle arbeiders in des Heeren wijngaard, opdat en Volk en Priesters mogen gezegend worden, opdat het eerste in ijver voor de Godsdienst en zuiverheid van zede meer en meer toeneme, de laatsten door woord en voorbeeld mogen stichten en vélen voor *Christus* aanwinnen, en allen door liefde en eensgezindheid, het voorbeeld der eerste Christnen, hoe langer zoo meer nabijkomen.

Bidt ook voor onzen H. Vader, dien waardigen opperpriester, die *Jesus* kudde met zooveel beleid weet te hoeden, en manmoedig het hoofd te bieden aan allen, die, op welke wijze ook, de kerk, wier zigtbaar opperhoofd hij is, of hare leerstellingen durven aanranden, opdat de goede *God* zijne dagen tot heil der kerk verlenge, en hem de noodige kracht en inlichting verleene, om onze H. godsdienst tegen alle aanvallen te verdedigen.

Beveelt ook de belangen uws vaderlands den Alvermogenden aan, bij wien vaderlandsliefde ook eene deugd is. Bidt dat het door welvaart en overvloed bloeije, en alle ingezetenen zich bij voortduring als getrouwe onderdanen van hunnen Vorst, en als een volk dat eendragt tot leus voert, zullen kenschetsen.

Vergeet ook dan, wanneer gij voor het aanschijn des Heeren getreden zijt, den Vader des vaderlands, Z. M. den Koning, niet. Hij heeft regt op uwe liefde en eerbied, en dus ook op uwe gebeden. Smeekt voor hem en zijn koninklijk huis des hemels rijkste zegen af, en beveelt allen, die u in Hoogstdeszelfs naam en gezag besturen, den Oppervorst der wereld aan. Sluit niemand van uwe gebeden uit, vraagt om verlichting voor hen die in de duisternis des ongeloofs zitten, en voor onze dwalende broeders, dat zij moede van het rondzwerven op de paden van dwaal- en ongeloof, eindelijk hunne rust in den schoot van *Jesus* kerk mogen komen zoeken; bidt om eene ware bekeering voor alle zondaren, en beveelt geheel de wereld de bescherming des Allerhoogsten aan.

Weest uwen leidsmannen gedachtig, bidt voor den geestelijken bloei en welvaart dezer zending, bidt om de noodige kracht en medewerking des H. Geestes voor hen die met ons dit gedeelte van *Jesus* kudde hoeden, alsook voor de apostolische ijveraars, die al, wat hun dierbaar is, voor de bekeering der Heidenen opofferen, en wanneer gij voor dezen bidt, weest dan ook onzer indachtig, die op de ondersteuning uwer gebeden in onze bediening rekenen, en u den zegen des Allerhoogsten van harte toewenschen.

Deze onze herderlijke brief zal in alle kerken van onze zending op den zondag quinquagesima worden voorgelezen.

Gegeven in 's Gravenhage den 18 Februarij 1835.

B... den 4 Maart 1835.

Dezer dagen uw geacht dagblad lezende, is mijne opmerking gevallen op het in no. 21 medegedeelde *statistiek* der godsdienstige gezindheden in Noord-Nederland.

Wanneer men de hollandsche dagbladen en tijdschriften leest en de beschrijvingen over de noordelijke provincien naslaat, dan doet zich alles voor, als of de bewoners van die gewesten bijna uitsluitend de Roomsch-Katholijke Kerk verlaten hebben en tot het protestantsch kerkgenootschap behooren.

Bij vreemdelingen en buitenlandsch wordt dit alzoo beschouwd; bij vele inlanders worden de Roomsch-Katholijken ook als vreem-

(2) Jac. II. v. 26. (3) Rom. VI. vs. 19. (4) Rom. VI. vs. 6.

(5) Dan. IV. vs. 10, 12, 19.

lingen aangezien, die bij wijze van aardvergunning, zich in dit rijk ophouden; de toekenning van ambten en bedieningen wordt vooral aan de overzijde der rivieren als iets vreemds, als eene bijzondere gunst, waarop zij geen aanspraak behoorden te maken, aangemerkt.

Ik houde mij verzekerd, dat verre weg het grootste gedeelte van onze noordelijke medebroeders, het getal der Roomsch-Katholijken in dit rijk zeer gering en als van geen belang hebben beschouwd: De mededeeling van voornoemd *statistiek* moet hun dus verbaasd hebben; met genoegen heb ik gezien dat hetzelve in het *Algemeen Handelsblad* en andere en zelfs in buitenlandsche dagbladen is overgenomen. — Uit dit *statistiek* blijkt, dat meer dan *één derde* van de geheele bevolking in dit rijk tot het Roomsch-Katholijk Kerkgenootschap behoort; en dat dezelve tot de leden van al de protestantsche gezindheden te zamen onder welke benaming of vlag die ook varen, staan als 84 tot 154.

Het aanzienlijk getal van 836,920 roomsch-katholijken is niet alleen aan de bevolking van Noord-Braband toe te schrijven, neen, in Gelderland staat de bevolking van R. K. tot de protestanten als 119 tot 188; in Utrecht als 53 tot 77; in Holland als 23 tot 62; in Overijssel zelfs is de bevolking één derde roomsch-katholijk. — En ofschoon de roomsch-katholijken zeer gering deelen in de maatschappelijke voordeelen en weinig genieten van de op de staatsbegrooting gebragte posten van uitgaaf, gaan zij evenwel niet in voorspoed in tijdelijke vermogens ten achteren; ook ontbreekt het in dit rijk niet aan aanzienlijke en vermogende R. K. familien; de gestichten die door hen worden daargesteld, de prachtige kerken, die door hen, zelfs buiten eenige subsidie uit 's rijks kasse, worden gebouwd, en waarvan de voorbeelden bij andere gezindheden ver te zoeken zijn, leveren voldoende bewijzen op, dat de roomsch-katholijken niet tot die soort van ingezetenen behooren, welke men, als het ware tot eene geringe klasse en ongeschikt en onbevoegd tot het bekleeden van waardigheden en posten kan beschouwen.

Uwe bestendige Lezer,

M. B.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

INTEEKENING

TENEIND VERTALING VAN DE

LEVENS DER HEIDEN

VAN

A. BUTLER,

door

PETRUS KROES,

Roomsch Katholijk Pastoor

te

EDAM.

VOORWAARDEN VAN INTEEKENING.

1. Het werk zal door den ondergeteekende worden uitgegeven, en zal even als de fransche uitgaaf in 20 deelen compleet zijn. Papier en formaat zullen gelijk aan het Prospectus zijn, terwijl de druk hiets te wenschen zal overlaten.

2. Elk deel zal in ongeveer 30 vellen druks compleet zijn, doch, daar de prijs van inteekening zich van elk deel niet nauwkeurig laat bepalen, wordt dezelve per blad van 16 pagina's op 12½ Cts vastgesteld.

3. Zoodra er zich een eenigzins voldoende getal inteekenaars gemeld heeft, wordt er met het drukken een begin gemaakt. Jaarlijks zullen er 2—3 deelen worden uitgegeven. De betaling geschied bij aflevering van elk deel.

4. De inteekening staat open tot ultimo Maart aanstaande, na verloop van dit tijdstip, wordt het eerste en tweede deel niet anders dan met ¼ verhooging afgeleverd, hetgeen na aflevering der volgende deelen steeds het geval zal zijn.

5. De namen der respective inteekenaars zullen voor het eerste deel geplaatst worden, men verzoekt derhalve om naauwkeurige opgaaf derzelve.

Rotterdam, F. HARTMAN, Jz.
Februarij 1835.

MAGAZIJN

VOOR

ROOMSCH-MUZIEK.

TER VERSTERKING [illegible]

Inhoud [illegible]

Het leven van Broeder *Attiret*, Broeder *Attiret* voor den Keizer van China, *met plaat.* — Schilderij van Broeder *Attiret*, de Engelen-bewaarders, *met plaat.* — De Lier, *met plaat.* — Aschdag of Asch-woensdag. — De dichter *Ariosto*, *met plaat.* —

(Prijs per jaar *f* 5-50 en voor 3 maanden *f* 1-35 franco per post. De Inteekening geschied bij alle Boekhandelaars en Posterijkantoren des koningrijks.)

MARKTBERICHTEN.

Amsterdam, den 6 *Maart.*

Turfa in een doen 125 Groninger Hoogtandsche *f* 144, 125, 130 pond withoute Poolsche *f* 135, 202.
Rogge, als voren, 127 pond N. Pruisische *f* 160.
Gerst, in een doen, 104 pond N. Oldammer Winter *f* 144.
Haver, weinig handel, dikke zonder wigt *f* 64.
Boekweit, niet in omgegaan.
Koolzaad, zonder handel.
Lijnzaad, op de verkoogde prijzen zonder kooplust.
Hennipzaad, stil, *f* 180 à 190.

Amsterdam, den 6 *Maart.*

Jenever [illegible] Vat, zonder Fust, *f* 17.50 } zonder de belas-
Amst. Proef [illegible] 29.25 } ting.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Volgens buitengewone berigten [illegible] N. der Donauvorst Oostenrijk den 28 Februarij weder in eenen [illegible] toestand.

Te Weenen waren den 28 Febr. genoteerd: 5 pCt. Metall. 97¼; 4 pCt. 89¼; Bankactien 1225.

Te Parijs waren den 5: 5 pCt. kont. 109,50, op tijd 109,75; 3 pCt. kont. 80; op tijd 80,25; Nap. renten kont. 96,75; op tijd 97,25; Sp. perp. 5 pCt. 47½; 3 pCt. 29; Cortes 48.

Te Antwerpen waren den 5: Belg. 100¾, 101; Nap. 90½; Sp. perp. 48½, ⅜; 3 pCt. 28; Gneth. 46¾, ½; Cortes 48¼, ⅜; Uitgest. 16½; Braz. 84.

BEURSPRIJS DER EFFECTEN, TE AMSTERDAM.

ZATURDAG, *den* 7 *Maart.*

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
NEDERLANDEN.				
Werkel. Schuld.	2½	55⅝	55¾	55¾
Dito dito	5	101¼	101⅜	101⅝
Uitgeteilde dito		[illegible]		
Kansbiljett. dito		25⅝	25¾	25¾
Amort.-Syndik.	4½	94⅝	95	95
Dito, dito	3½	79 11/16	79¾	79¾
Schatk.-bilj.	6			
Oorlogslasten	5	100		
Leening 1831.	6			
Handel-Maats.	4½	105¾	105 13/16	
FRANKRIJK				
Inschr. Grootb.	3	79¾	80	
ENGELAND.				
Dito per 12 Aug.	3			
SPANJE.				
Pasget. Amst.	5	48	48⅛	48⅛
Dito 1000	3	27⅝	27 3/16	27 13/16
SPANJE.	pCt.			
Cert. bij *Osy Leger*	4			
Uitgest. 3 pct. Sch.		16⅜	16½	
Cert. Dons. Lond.	5	48½	48¼	48⅛
NAPELS.				
Certificat *L. & B.*	5			
Dito *Falc & C.*	5			
Leen. Lond. *R.*	5			
RUSLAND.				
Obl. *Hope* 1798/1806	5	103½	103¾	103¾
Dito dito 1809/11	5	103⅞		
Cert. dito 1811/12	5	98⅛		
Obl. te Londen	5			
Certif. te Hamb.	5			
Inschrijv. Assig.	6			
Certificat. dito	6			
POLEN.				
Aand. Loot. fl. 300		127⅛		
PRUISSEN.	pCt.			
Aand. loot. R. 50		114¼	114½	
N. te Londen 1830	4			
OOSTENRIJK.				
Dito dito *f* 100				
Dito dito 250	4			
Metaliek	5	98⅝	98⅞	98⅞
Dito Lond. gen.	5			
Ditto	2½			
Ween. B. *Goll & C.*	5			
Dito	4			
Cert. Stadsl.	4			
Wien. Banchet.	3			
N. Weener aandeel.		769		
PORTUGAL.				
Leening te Lond.	3			
BRAZILIEN.				
Dito *Rotschild.*	5	84¾	84⅞	

Koers van het Geld: Beleen. 3 en Prol. 4 pCt.

Effecten Societeit, *zondag* 8 *Maart*: Sp. perp. 5 pCt. 47⅛; 3 pCt. 27 11/16; Uitgest. 16⅞; Cortes 48; Comp. 24.

Te *'s Hertogenbosch*, bij de Gen. *LANGENHUYSEN*, Drukker en Uitgever van den *Noord-Brabander*.